II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

BESCHIKKING VAN DE RAAD

van 23 februari 1989

betreffende een eerste meerjarenprogramma (1988-1993) voor op biotechnologie gebaseerd onderzoek en technologische ontwikkeling op agro-industrieel gebied — ECLAIR (European Collaborative Linkage of Agriculture and Industry through Research)

(89/160/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 130 Q, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie (1),

In samenwerking met het Europese Parlement (2),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité (3),

Overwegende dat bij artikel 130 K van het Verdrag is bepaald dat het kaderprogramma ten uitvoer wordt gelegd door middel van specifieke programma's die binnen elke actie worden ontwikkeld;

Overwegende dat de Raad bij Besluit 87/516/Euratom, EEG (4) een kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1987 t/m 1991) heeft aangenomen, waarbij onder andere is voorzien in werkzaamheden op het gebied van de exploitatie en optimale benutting van biologische hulpbronnen;

Overwegende dat in genoemd besluit wordt bepaald dat het communautaire onderzoek in het bijzonder ten doel heeft de wetenschappelijke en technologische grondslag van de Europese industrie te versterken, met name in strategische sectoren van geavanceerde technologie, en de ontwikkeling van haar internationale concurrentiepositie te bevorderen; dat in hetzelfde besluit voorts wordt bepaald dat een communautaire actie gerechtvaardigd is wanneer het onderzoek er onder andere toe bijdraagt de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap te versterken en de harmonische ontwikkeling van de Gemeenschap in haar geheel te bevorderen, en dat in overeenstemming met het beoogde wetenschappelijke en technische gehalte; dat het de bedoeling is dat het ECLAIR (European Collaborative Linkage of Agriculture and Industry through Research)-programma dat in dit besluit is vervat ertoe bijdraagt deze doelstellingen te bereiken;

Overwegende dat, aangezien de specialistische kennis en het specifieke potentieel die van belang zijn voor de agro-industriële ontwikkeling een breed spectrum bestrijken en het Europese potentieel met de sterkste internationale concurrentiepositie verspreid is over verschillende Lid-Staten, samenwerking in het kader van een communautair programma wederzijds voordeel zal opleveren;

Overwegende dat de in het kader van het programma ontwikkelde activiteiten begeleid dienen te worden door een permanente analyse van de daaraan verbonden kosten en baten, ten einde te voorkomen dat als gevolg van deze activiteiten nieuwe industrieën ontstaan, welke slechts kunnen overleven op basis van een permanent gesubsidieerde afzet van landbouwprodukten, of nieuwe landbouwoverschotten;

Overwegende dat dergelijke activiteiten een logische aanvulling dienen te vormen op de communautaire onderzoekprogramma's op het gebied van biotechnologie en landbouw, daar zij de toepassing van de resultaten daarvan voor het bereiken van de sociale en economische doelstellingen van de Gemeenschap bevorderen;

(1) PB nr. C 62 van 5. 3. 1988, blz. 7 en PB nr. C 294 van 18. 11. 1988, blz. 7.
(2) Advies bekendgemaakt in PB nr. C 261 van 10. 10. 1988, blz. 71 en besluit van 18 januari 1989 (nog niet bekendgemaakt in het Publikatieblad).
(3) PB nr. C 134 van 24. 5. 1988, blz. 15.
(4) PB nr. L 302 van 24. 10. 1987, blz. 1.

Overwegende dat het Europese Parlement de wens heeft geuit dat er een studie wordt verricht over de structurele en sociale gevolgen van de bevordering van de biotechnologie en de genetische technieken en heeft gewezen op de risico's die verbonden zijn aan het gebruik en vooral het in het milieu uitzetten van met genentechniek gemanipuleerde organismen ; dat in het kader van het op 29 juni 1988 aangenomen herziene meerjarenactieprogramma voor onderzoek van de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van de biotechnologie (1) onderzoek naar deze risico's wordt verricht ;

Overwegende dat ontwikkelingsactiviteiten op het raakvlak tussen landbouw en industrie kunnen bijdragen tot de oplossing van een aantal van de problemen waarmee de landbouw in de Gemeenschap thans wordt geconfronteerd ;

Overwegende dat de voornaamste en meest urgente vereisten waaraan moet worden voldaan, zich concentreren op het terrein van landbouwprodukties voor industriële doeleinden, van verwerkingstechnologieën en van industriële bijdragen tot de landbouw zoals pesticiden en kunstmeststoffen die minder schadelijk zijn voor het milieu ;

Overwegende dat het belangrijk is te voorkomen dat kleine en middelgrote landbouwbedrijven te lijden hebben onder eventuele schadelijke effecten van schaalvergroting en verdergaande specialisatie ;

Overwegende dat kleine en middelgrote landbouw- en industriële ondernemingen zoveel mogelijk bij het programma voor op biotechnologie gebaseerde technologische ontwikkeling op agro-industrieel gebied moeten worden betrokken ;

Overwegende dat het Comité voor wetenschappelijk en technisch onderzoek (CREST) advies heeft uitgebracht,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD :

Artikel 1

Het in bijlage I omschreven onderzoek- en ontwikkelingsprogramma op het gebied van op biotechnologie gebaseerde agro-industriële ontwikkeling wordt vastgesteld voor een periode van vijf jaar die begint op 1 juli 1988.

Het programma omvat onderzoek onder contract en gecoördineerde werkzaamheden, en voorziet in de toekenning van toelagen voor opleiding en mobiliteit. Aan het programma kan worden deelgenomen door zelfstandige, geassocieerde of coöperative industriële en agrarische ondernemingen, onderzoekinstellingen, universiteiten of combinaties daarvan, die in de Gemeenschap zijn gevestigd.

Artikel 2

1. In het geval van projecten die worden uitgevoerd door middel van contracten voor gezamenlijke rekening, bedraagt de bijdrage van de Gemeenschap in de regel niet meer dan 50 % van de totale uitgaven. De resterende kosten moeten worden gedragen door de partners, hoofdzakelijk uit de industrie of de landbouw.

In andere gevallen, wanneer universiteiten en onderzoekinstellingen projecten uitvoeren, kan de Gemeenschap tot 100 % van de daaraan verbonden extra kosten voor haar rekening nemen.

2. Voorstellen voor projecten worden ingediend naar aanleiding van een uitnodiging tot inschrijving en in de regel moeten bij elk project ten minste twee onafhankelijke partners zijn betrokken die niet in dezelfde Lid-Staat zijn gevestigd. In principe moeten onderzoekinstituten en universiteiten in groepsverband samenwerken met een of meer industriële of agrarische organisaties. Onderzoekinstituten die hoofdzakelijk of uitsluitend door industriële organisaties worden gefinancierd, worden beschouwd als deelnemers uit de industrie.

Artikel 3

Het bedrag dat noodzakelijk wordt geacht voor de uitvoering van het programma beloopt 80 miljoen ecu, met inbegrip van de uitgaven voor een personeelsbestand van 13 personen.

Artikel 4

De Commissie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma.

De Commissie wordt bijgestaan door een comité van raadgevende aard, bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Staten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie, hierna te noemen „het Comité".

Artikel 5

1. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie, zo nodig door middel van een stemming.

2. Het advies wordt in de notulen van het Comité opgenomen ; voorts heeft iedere Lid-Staat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in de notulen wordt opgenomen.

3. De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door het Comité uitgebrachte advies. Zij brengt het Comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

(1) PB nr. L 206 van 30. 7. 1988, blz. 38.

Artikel 6

1. In het derde jaar van de uitvoering van het programma legt de Commissie het Europese Parlement en de Raad een verslag voor op basis van een evaluatie van de tot dan toe bereikte resultaten. Dit verslag gaat vergezeld van voorstellen voor wijzigingen in de inhoud en financiering, of voor verlenging.

2. Na de beëindiging van het programma evalueert de Commissie de bereikte resultaten en brengt zij daarover verslag uit bij het Europese Parlement en de Raad. Dit verslag wordt opgesteld door onafhankelijke deskundigen.

3. De in de leden 1 en 2 genoemde verslagen worden opgesteld tegen de achtergrond van de in bijlage II beschreven doelstellingen en overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, lid 2, van Besluit 87/516/Euratom, EEG.

Artikel 7

Deze beschikking is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 23 februari 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

C. ROMERO HERRERA

BIJLAGE I

PROGRAMMA

voor het eerste meerjarenprogramma (1988-1993) voor op biotechnologie gebaseerd onderzoek en technologische ontwikkeling op agro-industrieel gebied — ECLAIR (European Collaborative Linkage of Agriculture and Industry through Research)

DOELSTELLINGEN

Het doel van het hier voorgestelde programma is in Europa de nuttige toepassing van recente ontwikkelingen op het gebied van de biowetenschappen en de biotechnologie bevorderen. Dit zal worden gerealiseerd door middel van een programma van precommerciële onderzoek- en technische ontwikkelingsprojecten en coördinatiewerkzaamheden, gebaseerd op een nauwe samenwerking tussen de agrarische en de industriële sectoren en ondersteund door middel van toelagen voor opleiding/mobiliteit. Op middellange en lange termijn zal het programma bijdragen tot het concurrentievermogen van Europa met betrekking tot de op deze ontwikkelingen gebaseerde economische activiteiten, alsmede tot versterking van de economische en sociale samenhang in de Gemeenschap.

Het programma mag geen ongunstige gevolgen hebben voor volksgezondheid en milieu en geen problemen veroorzaken met betrekking tot de bescherming en verbetering van de natuur.

De voornaamste doelstellingen van dit programma worden hieronder opgesomd:

i) onderzoek naar, aanpassing en ontwikkeling van landbouwprodukten die geschikt zijn voor industriële toepassingen, alsmede onderzoek naar en bevordering van nieuwe industriële processen waarbij landbouwgrondstoffen worden gebruikt of omgezet ten einde, op economisch rendabele wijze, industrieprodukten te verkrijgen welke beantwoorden aan de marktbehoeften;

ii) onderzoek naar en ontwikkeling van industriële inputs in de landbouw, zoals pesticiden en kunstmeststoffen, en technieken voor uitroeiing en bestrijding van ziekten die minder schadelijk zijn voor of beter aangepast aan het milieu; beperking of eliminering van bij de verwerking ontstane bijprodukten door grondstoffen terug te winnen en afval te beperken.

INHOUD

Het programma omvat de volgende acties:

1. **Beproeving en produktie van nieuwe soorten en nieuwe organismen**

   Waarbij op passende schaal en onder uiteenlopende omstandigheden nieuwe of gemodificeerde soorten of organismen (gewassen, landbouwhuisdieren, e.a.) zullen worden beproefd met het oog op het testen van de opbrengst, de bestandheid tegen schadelijke organismen, de inputvereisten, alsmede de aspecten die van belang zijn voor de geschiktheid voor industriële verwerking of gebruik als diervoeder en voor de verkoopbaarheid van het organisme, de bestanddelen daarvan en de daarvan afgeleide produkten, waarbij in het bijzonder aandacht wordt besteed aan het gebruik van nieuwe biotechnologische methoden voor het identificeren, kenmerken selecteren, modificeren, vermeerderen, kweken en andere aspecten die een rol spelen bij de ontwikkeling en de evaluatie van de nieuwe organismen.

2. **Industriële produkten en diensten**

   Deze sector zal bestaan uit:

2.1. selectievere en efficiëntere inputs in de landbouw door middel van onderzoek- en ontwikkelingswerkzaamheden, gebaseerd op de biowetenschappen en de biotechnologie, die gericht zijn op de ontwikkeling van produkten en diensten voor de landbouw die voordelen opleveren op het vlak van selectiviteit, kosten-baten verhouding, opbrengst van gewassen en dieren, geschiktheid voor verdere verwerking en/of afzet, en voorkoming van eventuele ongewenste neveneffecten; en

2.2. selectievere en efficiëntere extractie-, verwerkings- en produktieprocessen door middel van onderzoek- en ontwikkelingswerkzaamheden gericht op het uitwerken van methoden om op grotere schaal gebruik te maken van landbouwprodukten en deze een hogere waarde te geven door toepassing van extractie-, verwerkings- of andere processen, in de industrie of elders, waarbij met biotechnologische of andere middelen de intrinsieke eigenschappen van deze produkten in grotere mate of met een hoger rendement worden benut.

3. **Geïntegreerde benadering**

   Deze sector zal bestaan uit:

3.1. de verbeterde toepassing van het totale gewas door de ontwikkeling, middels proefsystemen, van methoden voor het oogsten van het gehele gewas, de verduurzaming en de scheiding in bestanddelen geschikt voor verdere toepassingen; dergelijke proefsystemen moeten op een zodanige schaal worden opgezet dat zij voldoende houvast bieden voor een economische evaluatie en interessant genoeg zijn voor een substantiële participatie van de industrie en de landbouw. Prioriteit moet worden gegeven aan projecten waarbij gebruik wordt gemaakt van nieuwe biotechnologie;

3.2. studies en ontwikkelingsprojecten voor geïntegreerd gebruik van nieuwe technologieën, die gericht zijn op de gezamenlijke exploitatie van nieuwe inzichten en technieken op het gebied van de biotechnologie, in samenhang met op nieuwe technologie gebaseerde landbouwsystemen.

UITVOERING

De projecten zullen worden uitgevoerd in de vorm van onderzoek- en ontwikkelingswerkzaamheden voor gezamenlijke rekening en gecoördineerde werkzaamheden. Er zullen toelagen voor opleiding/mobiliteit worden verleend om de voor de projecten noodzakelijke kennis gemakkelijker op de juiste locaties bijeen te kunnen brengen om een doeltreffende verspreiding van de resultaten te bevorderen. Voorts zullen in het kader van het programma vergaderingen worden georganiseerd, deskundigen worden geraadpleegd en studies over aanverwante onderwerpen worden uitgevoerd. Informatie over de voortgang en de resultaten van de projecten zal onder alle daarvoor in aanmerking komende groepen worden verspreid.

Elk voorstel zal een milieu-effectbeoordeling dienen te bevatten, waarin de mogelijke effecten van het project op de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, en de interacties tussen deze verschillende factoren, aangegeven worden. Tevens zal hierin een garantie dienen te worden gegeven dat bestaande nationale veiligheidsvoorschriften zullen worden gerespecteerd.

In de door de Commissie gesloten contracten worden de rechten en verplichtingen van iedere partij vastgelegd, met inbegrip van de methoden voor verspreiding, bescherming en exploitatie van de onderzoekresultaten.

BIJLAGE II

BEOORDELINGSCRITERIA

voor het eerste meerjarenprogramma (1988-1993) voor op biotechnologie gebaseerd onderzoek en technologische ontwikkeling op agro-industrieel gebied — ECLAIR (European Collaborative Linkage of Agriculture and Industry through Research)

Volgens de mededeling van de Commissie aan de Raad betreffende een communautair actieprogramma voor een evaluatie van communautaire onderzoek- en ontwikkelingsactiviteiten 1987-1991 moeten de doelstellingen en mijlpalen van elk onderzoekprogramma zodanig worden opgesteld dat de resultaten daaraan kunnen worden getoetst. De doelstellingen en mijlpalen van het bovenstaande programma zijn hieronder vermeld.

1. De doelstelling voor de lange termijn van dit programma is beschreven in bijlage I.

2. Het hoofddoel voor de korte termijn is een impuls te geven tot de indiening van voorstellen voor door de industrie en/of landbouw medegefinancierde ontwikkelingsprojecten op een schaal die in verhouding staat tot de omvang van de voorgestelde bijdrage van de Gemeenschap. In 1991-1992 moet kunnen worden geverifieerd of deze doelstelling zal worden bereikt.

   Op dat moment moet ook blijken of het programma erin slaagt intersectoriële samenwerking over de grenzen van de Lid-Staten heen te bevorderen en te stimuleren.

3. De criteria voor de evaluatie van de doelstellingen die tijdens de eerste drie jaar van de looptijd van het programma moeten worden bereikt, luiden als volgt:

3.1. nieuwe of gemodificeerde soorten of organismen moeten zijn getest en de testresultaten moeten voedsel hebben gegeven aan de verwachting dat deze organismen of de voor de produktie of modificatie daarvan toepaste processen, een vooruitgang betekenen en verdere toepassing kunnen opleveren;

3.2. nieuwe of gemodificeerde produkten, technieken of diensten voor gebruik in de landbouw moeten zijn getest; voordelen uit het oogpunt van selectiviteit, doeltreffendheid of voorkoming van eventuele schadelijke neveneffecten moeten zijn aangegeven; uit de testresultaten moet kunnen worden opgemaakt dat de produkten, technieken of diensten geschikt zijn voor praktische toepassingen;

3.3. nieuwe extractie-, verwerkings- en produktieprocessen, waarbij biotechnologische en/of andere methoden worden toegepast op landbouwprodukten, moeten zijn getest op grotere selectiviteit en efficiëntie en daarbij moet zijn gebleken dat deze processen nuttig zijn;

3.4. in het kader van het programma moeten regelingen zijn getroffen tussen belanghebbenden in de landbouw en de (verwerkende) industrie en voorzieningen of uitrusting zijn gecreëerd, aangepast of beschikbaar gesteld om bij een of meer gewassen de technische haalbaarheid van het oogsten en gebruiken van het gehele gewas te testen. Tevens moeten maatregelen ter verhoging van de opbrengst ontwikkeld of in studie zijn om de grondslag te leggen voor verdere systeemverbeteringen, alsmede voor de besluitvorming inzake de herhaling en verbreiding van soortgelijke activiteiten op grotere schaal;

3.5. er moeten studies zijn gefinancierd en voltooid en ontwikkelingsprojecten zijn ondersteund die betrekking hebben op het gebruik van nieuwe technologieën in de landbouw (bij voorbeeld geavanceerde technieken voor detectie, meting en registratie, informatieverwerking, automatisering van installaties en voorzieningen) in samenhang met de toepassing van biotechnologie; deze studies en projecten moeten nieuwe toepassingen hebben opgeleverd;

3.6. er moeten studies zijn verricht die de sociaal-structurele en ecologische gevolgen van de bevordering van de bio- en genentechnologie in de landbouw onderzoeken.

4. Bovendien moet erop worden toegezien dat aan de volgende algemene criteria wordt voldaan:

4.1. de potentiële groei van de afzetmogelijkheden, op middellange of lange termijn, als gevolg van de aangetoonde verbeteringen of voordelen, moet van een zodanige omvang zijn dat de uitgaven van de Gemeenschap daardoor worden gerechtvaardigd, hetgeen een analyse inhoudt van de kosten en baten van deze activiteiten en de eventuele toepassingen daarvan;

4.2. rekening houdend met de eindrapporten over het Actieprogramma Biotechnologie, dat afloopt in december 1989, en het Programma Biomoleculaire Techniek (1982-1986), alsmede met de evaluatierapporten over deze programma's, moet worden beoordeeld of dit programma daadwerkelijk bijdraagt tot de omzetting in praktische toepassingen van de resultaten van de eerder uitgevoerde onderzoekprogramma's op het gebied van biotechnologie en biomoleculaire techniek;

4.3. de uitvoering van het programma mag geen schadelijke gevolgen hebben gehad voor de volksgezondheid en het milieu en geen problemen hebben doen ontstaan op het gebied van natuurbescherming en -verbetering ;

4.4. rekening houdende met de resultaten van de door de Gemeenschap, de Lid-Staten of de particuliere sector uitgevoerde onderzoekactiviteiten op het gebied van de biotechnologie, zal de evaluatiegroep nagaan of in het ECLAIR-programma alle in bijlage III van Besluit 87/516/Euratom, EEG weergegeven selectiecriteria voldoende in aanmerking werden genomen, met inbegrip van het criterium dat het onderzoek ertoe moet bijdragen de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap te bevorderen en dat in overeenstemming met het beoogde wetenschappelijke en technische gehalte.